

om billige Smaabaner, som i dette Øjeblik ere oppe ude i Befolkningen, og som have vaart en ikke ringe Interesse ogsaa her i Rigsdagsstree. Jeg kan betegne dem med et enkelt Ord: Decauville-Systemet, eller Costa-Systemet, som dette kaldes i Sverige, smaa Dværgbaner, om jeg maa kalde dem saa, der kun koste $\frac{1}{4}$ af, hvad denne Jærnbane vil koste, og som i en ganske anden Grad kunne bringes til hver Mand's Dør i de paagældende Egne og der igennem være til overordentlig Nytte. Jeg skal ikke gaa ind paa, allerede fordi det ikke foreligger ved dette Lovforslag, at omtale Systemet nærmere, men jeg skal kun gøre den Anthyndning, at Teknikere her i Rigsdagen ere rede til at foretage en Undersøgelse af de paagældende Forhold for ved Selvsyn at overbevise sig om, hvorvidt dette System eller disse Systemer kunde være anbefalelsesværdige for vor Land, og at man allerede i denne Rigsdagssamling vil søge at klare det Spørgsmaal saaledes, at ogsaa dette kan komme under Overvejelse inden Afslutningen af denne Rigsdagsamlings Jærnbane-forslag. Jeg mener ikke, det er utidigt at nævne dette, eftersom den højtærede Minister stiller sig, saa vidt jeg har forstaaet af Forhandlingerne i Folketinget, ganske velvillig over for Tanken om smalsporede Jærnbaner i det hele taget, og man kan jo henpege som en Rendsgerning paa, at Stagen-Frederikshavn-Banen er et vellykket Foretagende, saa jeg tror, der er Anledning til at undersøge Tanken om smalsporede, virkelig smalsporede Baner, det jeg vil kalde Dværgbaner, nøje og prøve paa, om man ikke derigennem kunde opnaa det, som nærmest var det, jeg synes vi skulde opnaa her i Landet: at saa Jærnbaneanettet ført ud til sine yderste Konsekvenser.

J. Bedersen: I Modspætning til det ærede Medlem, der nu satte sig, har jeg den Opfattelse, at den Forandring i Forslaget, som er foregaaet siden i Fjor, og som den første ærede Taler (Rump) udførlig omtalte, er en overmaade heldig Forandring, og jeg forstaar oprigtig talt ikke ganske den Interesse, som den sidste ærede Taler lagde for Dagen over for Foretagendet. Han begyndte jo med at udvikle, at han er en varm Ven af Jærnbaneanlæg i det hele taget, og paaviste, at disse ere nødvendige for Fremme af alle de Hjælpekilder, vi have her i Landet, men kom dog til det Resultat, at det var urigtigt at fremme dette Forslag, i hvert Fald i den Stikkelse, hvori det foreligger, og at man i det højeste muligvis skulde gaa til Anlæg af en smalsporet Bane. (En Stemme: Det er ogsaa nok!) Ja, det kan gerne være, at

smalsporede Baner kunne have deres Berettigelse paa sine Steder, men det forekommer mig dog i højeste Grad besynderligt at tale om en smalsporet Bane her som Fortsættelse af en bredsporet Bane. Hvorledes det ærede Medlem tænker sig, at den gennemgaaende Trafik fra Jaaborg til Nyborg, København o. s. v. skulde foregaa, ved at man lædede 2 saadanne Banesystemer sammen i Ringe, ved jeg ikke. Jeg tænker ikke, at det ærede Medlems Interesse for de smalsporede Baner gaar saa vidt, at han vil have, at vi skulde bygge Jaaborgbanen om efter samme System. — I øvrigt synes det mig ogsaa, at det var en mærkelig Maade, hvorpaa det ærede Medlem motiverede manglende Interesse for denne Sag paa Fyn. Han gif ud fra, at i Fjor forudsatte man, at denne Bane kunde forrente sig med 3 pCt., ligesom det stykke ned til Jaaborg er blevet forrentet med 3 pCt. af det sydfynske Baneselskab, og da det ved nærmere Undersøgelse har vist sig ikke at være Tilfældet, sluttede det ærede Medlem deraf, at der ikke maatte være tilstrækkelig Interesse for denne Bane paa Fyn, og skønnede, at de paagældende Egne ikke havde saa megen Interesse deri, at de vilde tilvejebringe de 80,000 Kr. pr. Banemil. Jeg skønner ikke, at de 2 Ting staa i nogen nærmere Forbindelse med hinanden. De 3 pCt. af Jaaborg—Ringe-Banen, som man har forudsat kunde udredes, have jo nemlig aldrig kunnet udredes. Det er oplyst her, som det for Næsten allerede i Fjor var oplyst, at det sydfynske Jærnbaneselskab har Tab ved at svare denne Forpagtningsafgift af Ringe—Jaaborg-Banen af noget over 20,000 Kr. om Aaret, og det er vistnok berettiget, at det sydfynske Jærnbaneselskab forudsætter, at en eventuel ny Bane til Nyborg heller ikke vil kunne forrente de 3 pCt. Naar det er en virkelig Rendsgerning, naar man er kommen til den Erkendelse, at Banen ikke kan bære mere, saa synes det mig, at det vilde være urimeligt at stille det Forlangende, at den desuagtet skulde gøre det, det vilde kun være at plukke det sydfynske Baneselskab, at forlange af det et Tilskud til Statskassen, for at man kunde saa en saa meget større Rente af sine Benge. Det sydfynske Selskab har erklæret sig villigt til at arbejde videre og til at drive bægge Baner med et lignende Tab som det, det hidtil har haft. Det synes mig at være alt, hvad man med Rimelighed kan forlange af det sydfynske Selskab. Jeg skal gerne erkende, at der muligvis vil vise sig nogen Brangvillighed, naar man forlanger, at Kommunerne skulde tilvejebringe 80,000 Kr. pr. Banemil, ogsaa af de Grunde, som